

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS-Ka. 431.4.2019.1

Poznań, 23 maja 2019 r.

Pan
Sławomir Plich
Kierownik
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej
Plac Wolności 21
62 – 570 Rychwał

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.), zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, Delegatura w Kaliszu, w dniach 8, 16, 23 i 26 kwietnia 2019 r. przeprowadził kontrolę kompleksową w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rychwale, z siedzibą pod adresem: 62 – 570 Rychwał, Plac Wolności 21, określanym w dalszej części skrótem „MGOPS” lub „Ośrodek”.

Zakres kontroli obejmował sprawdzenie prawidłowości przyznawania świadczeń oraz kwalifikacje kadry realizującej zadania pomocy społecznej.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2018 r. do dnia zakończenia kontroli.

Ustalenia kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole kontroli, który został podpisany przez Pana bez zastrzeżeń w dniu 14 maja 2019 r.

W wyniku kontroli dokonano następujących ustaleń.

I. W zakresie struktury organizacyjnej Ośrodka stwierdzono, że pracownik MGOPS p. XXX XXX posiada upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy, wydane przez niewłaściwy organ, co narusza przepis art. 110 ust. 8 ww. ustawy o pomocy społecznej, w związku z ust. 7 ww. artykułu.

II. W zakresie kwalifikacji i struktury zatrudnienia kadry MGOPS, realizującej zadania pomocy społecznej stwierdzono, że:

- kierownik Ośrodka, pracownicy socjalni (starszy specjalista pracy socjalnej, specjalista pracy socjalnej, starszy pracownik socjalny, pracownik socjalny), opiekunki świadczące usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania podopiecznego oraz opiekun, zatrudniony w Ośrodku w ramach umowy zlecenia, świadczący specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania, posiadają na zajmowanych stanowiskach wymagane kwalifikacje, odpowiednio zgodne z przepisami ww. ustawy o pomocy społecznej, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie

wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U z 2018 r. poz.936 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189 poz. 1598 ze zm.),

- spełniony jest ustawowo określony wymóg zatrudnienia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących, wynikający z przepisu art. 110 ust. 11 ww. ustawy o pomocy społecznej.

III. W zakresie prawidłowości przyznawania świadczeń pomocy społecznej, sprawdzeniu poddano dokumentację losowo wybranej próby badawczej, stanowiącej co najmniej 20% liczby osób/rodzin korzystających z realizowanych przez MGOPS form pomocy w okresie objętym kontrolą (jednak nie mniej niż 10 osób/rodzin w przypadku gdy badany obszar w powyższej wartości nie jest możliwy do skontrolowania, z uwagi na obszerność dokumentacji), tj. wybranych losowo akt 41 osób/rodzin, w tym 140 spraw, zakończonych 118 decyzjami administracyjnymi.

W wyniku analizy powyższej dokumentacji, stwierdzono niżej wymienione nieprawidłowości.

1. Decyzje administracyjne, szczegółowo opisane w protokole kontroli, nie spełniają wymogów art. 107 § 1 pkt 4, pkt 6, pkt 7 i § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.) w zakresie: podstawy prawnej, uzasadnienia prawnego i pouczenia decyzji.

2. W 3 sprawach szczegółowo opisanych w protokole kontroli, wydane decyzje nie stanowią o zmianie/uchyleniu właściwej decyzji ostatecznej, co skutkuje pozostawaniem w obiegu prawnym więcej niż jednej decyzji orzekającej w sprawie, natomiast w jednej ze sprawdzonych spraw, szczegółowo opisanej w protokole kontroli, dokonano zmiany decyzji orzekając o prawie do zasiłku stałego wstecz.

Powyższe stanowi naruszenie przepisu art. 106 ust. 5 ww. ustawy o pomocy społecznej.

Z uwagi na fakt, że decyzja z dnia 30 października 2018 r. Nr MGOPS.4610.27a.2018 oraz decyzja z dnia 3 października 2018 r. Nr MGOPS.4610.8.2018 nie funkcjonują już w obrocie prawnym, odstępuje się od zalecenia pokontrolnego.

3. W 9 sprawach szczegółowo opisanych w protokole kontroli, w odniesieniu do faktycznie przyznanej pomocy w formie posiłku, w sentencji decyzji niewłaściwie określono formę przyznanej pomocy jako *zasiłek celowy w formie niepieniężnej*, co stanowi naruszenie przepisu art. 36 pkt 1 lit. c, w związku z art. 36 pkt 2 lit. j ww. ustawy o pomocy społecznej.

4. W 7 sprawach szczegółowo opisanych w protokole kontroli, MGOPS dokonał niewłaściwego obliczenia dochodu osoby/rodziny, gdyż

- w 3 z ww. spraw, za dochód przyjęto dochód z miesiąca złożenia wniosku o pomoc,
- w 4 z ww. spraw (dot. jednej rodziny), przy ustalaniu dochodu rodziny nie dokonano odliczenia opłaconych składek KRUS.

Powyższe narusza przepis art. 8 ust. 3 ww. ustawy o pomocy społecznej.

Należy zaznaczyć, że stwierdzona nieprawidłowość miała wpływ na wysokość ustalonej odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz odpłatności za usługi opiekuńcze (w jednej ze sprawdzonych spraw), nie miała natomiast wpływu na zasadność przyznanej pomocy w formie zasiłku celowego.

5. W przypadku świadczeniobiorcy, szczegółowo wskazanego w protokole kontroli, korzystającego z pomocy w formie usług opiekuńczych, będącego osobą samotną w rozumieniu ww. ustawy o pomocy społecznej - MGOPS niewłaściwie ustalił wysokość odpłatności za świadczone usługi tj. ustalono odpłatność w wysokości wyższej niż określona w załączniku Nr 2 (obowiązującym w dniu wydania decyzji) do uchwały cyt. „(...) w sprawie

określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (...)”.

6. W jednej sprawie szczegółowo opisanej w protokole kontroli, decyzja wydana została przez pracownika MGOPS, który nie posiada ustawowo wymaganego upoważnienia burmistrza do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, co narusza przepis art. 107 § 1 pkt 8 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z przepisem art. 110 ust. 8 ww. ustawy o pomocy społecznej.

IV. W zakresie realizacji 3 zaleceń pokontrolnych, jakie wydał kierownikowi MGOPS po ostatniej kontroli Wojewoda Wielkopolski w piśmie z dnia 13 kwietnia 2006 r. Nr PS.Ko-8.0931-7/06 ustalono, że:

1. Zrealizowano zalecenie pokontrolne, dotyczące dostosowania struktury zatrudnienia pracowników socjalnych do wymogu wynikającego z przepisu art. 110 ust. 11 ww. ustawy o pomocy społecznej.

2. Zrealizowano zalecenie pokontrolne, dotyczące wydawanych przez MGOPS decyzji administracyjnych w zakresie: właściwego doręczania stronom decyzji administracyjnych, powoływania w podstawie prawnej decyzji aktualnych aktów prawnych oraz upoważnienia wydanego przez burmistrza kierownikowi Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, opatrywania decyzji wydawanych przez kierownika Ośrodka pieczętą: „z up. Burmistrza”. Natomiast częściowo zrealizowano powyższe zalecenie pokontrolne w zakresie precyzyjnego redagowania podstawy prawnej decyzji. Stwierdzono, że w podstawie prawnej decyzji szczegółowo opisanych w protokole kontroli, brak było wskazania jednostek redakcyjnych przytoczonych przepisów danego aktu prawnego tj. konkretnych paragrafów, ustępów, punktów, co nie wyczerpuje dyspozycji przepisu art. 107 § 1 pkt 4 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego.

Natomiast realizacja jednego z zaleceń pokontrolnych, dotyczącego zaokrąglenia kwot należnych świadczeń, nie podlegała ocenie, z uwagi na zmianę przepisów prawa w powyższym zakresie.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.), zalecam:

1. Podjęcie działań w kierunku udzielenia przez burmistrza, na wniosek kierownika MGOPS, innej osobie upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy, zgodnie z przepisem art. 110 ust. 8 ww. ustawy o pomocy społecznej.

2. Wydawanie decyzji administracyjnych spełniających wymogi art. 107 § 1 pkt 4, pkt 6, pkt 7 i § 3 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego tj. w zakresie: podstawy prawnej, uzasadnienia prawnego i pouczenia decyzji.

Zauważyć należy, że pomimo otrzymania przez MGOPS do wykonania zalecenia pokontrolnego o tej samej treści już po ostatniej kontroli, przeprowadzonej w 2006 r., powyższą nieprawidłowością dotknięte były decyzje szczegółowo opisane w protokole kontroli, które podlegały ocenie podczas niniejszej kontroli.

Z tego też względu kierownik Ośrodka, w ramach sprawowanego nadzoru oraz pracownicy MGOPS winni dołożyć wszelkich starań, aby w dalszej pracy wyeliminować ww. nieprawidłowość.

3. W przypadku konieczności wzruszenia decyzji, w związku z zaistnieniem okoliczności wskazanych w art. 106 ust. 5 ww. ustawy o pomocy społecznej, wydawanie decyzji stanowiących o zmianie/uchyleniu decyzji ostatecznej, zgodnie z przepisem art. 106 ust. 5 ww. ustawy o pomocy społecznej, z zastrzeżeniem niedokonywania w sprawie świadczeń

pomocy społecznej zmiany/uchylenia decyzji ostatecznej wstecz (patrz np. wyrok WSA w Krakowie z dnia 17 lipca 2008 r., sygn. Akt II SA/Kr 601/07, wyrok WSA w Krakowie z dnia 14 stycznia 2010 r., sygn. Akt III SA/Kr 274/09, wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 16 listopada 2010 r. sygn. Akt IV SA/Wr 423/10, wyrok NSA w Warszawie z dnia 11 sierpnia 2010 r., sygn. Akt I OSK 654/10, wyrok WSA w Lublinie z dnia 26 maja 2011 r., sygn. Akt II SA/Lu 265/11).

Natomiast w sprawach zakończonych decyzjami:

- z dnia 29 stycznia 2018 r. Nr MGOPS.4626.3.2018 ,
- z dnia 28 marca 2019 r. Nr MGOPS.4626.3b.2019

uregulowanie ich stanu prawnego, z uwagi na fakt, gdyż rozstrzygają one w sprawie już rozstrzygniętej inną decyzją ostateczną.

4. W przypadku przyznawania pomocy w formie posiłku, właściwe określanie przyznanej formy pomocy, zgodnie z przepisem art. 36 pkt 2 lit. j ww. ustawy o pomocy społecznej.

5. Ustalanie sytuacji dochodowej osób/rodzin ubiegających się o świadczenia pomocy społecznej, zgodnie z przepisem art. 8 ust. 3 ww. ustawy o pomocy społecznej.

6. W przypadku przyznawania pomocy w formie usług opiekuńczych osobie będącej w rozumieniu ww. ustawy o pomocy społecznej „osobą samotną”, ustalanie wysokości odpłatności za świadczone usługi, zgodnie z wysokością określoną dla osoby samotnej, zawartą w załączniku Nr 2 do uchwały Nr XLVII/354/14 Rady Miejskiej w Rychwale z dnia 27 marca 2014 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, z późniejszymi zmianami.

7. Wydawanie decyzji administracyjnych przez osoby posiadające ustawowo wymagane upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, zgodnie z przepisem art. 107 § 1 pkt 8 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z przepisem art. 110 ust. 8 ww. ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ww. ustawy o pomocy społecznej ma Pan prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 130 ust. 1 ww. ustawy o pomocy społecznej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6.000 zł.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Monika Donke-Cieślewicz
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:
Rada Gminy i Miasta Rychwał
Plac Wolności 16
62 – 570 Rychwał

Dokument sporządziła Monika Jankowiak - starszy inspektor wojewódzki, data sporządzenia dokumentu: 21 maja 2019 r.